

Massa lligues per a Bossi

"Quan van portar les coses a l'extrem, van dir 'si no ens feu cas, ens separem'. Però separar-se per formar què, per ser qui?"

Per entendre, si és que es poden entendre, els misteris de la política italiana, cal ser expert en tres o quatre arts de difícil domini: la moral pública renaixentista, la diplomàtica vaticana, la tramoia del teatre i les tècniques de laboratori. No és fàcil, tot plegat, i per tant no ho entenen la major part dels observadors professionals de l'espectacle, inclosos els mateixos italians. Allà, en política, pot passar en qualsevol moment qualsevol cosa, incloses les que no poden passar. Com ara que la lliga de Bossi, la Lega Nord, haja fet lliga electoral amb el Berlusconi de Forza Italia, el que ha fet lliga amb l'Aliança Nacional de Gianfranco Fini. És com si..., però no; no cal buscar paral·lels o equivalents en les polítiques del Regne d'Espanya, perquè no n'hi ha.

Bossi s'havia trencat la gola cridant que mai de mai no aniria de la mà amb ningú que la tinguera bruta —"mans netes" sobretot, senyors!—, i difícilment podia haver trobat un associat electoral més empastifat, i més lligat al vell ordre corrupte. Curiosament, però, una bona part dels italians confia cegament en aquest senyor: deuen creure que Berlusconi empresari tenia tot el dret a ser "brut", i que com a polític serà "net"? És possible, però és un misteri. Més avall, hi ha els feixistes, vull dir l'Aliança de Fini, basada en la gent del MSI, als quals per ser neofeixistes només els sobra el "neo". No fa més d'un any vaig assistir a la Piazza dei Santi Apostoli de Roma a un gran míting de Fini, amb Alessandra Mussolini i tota la tribu. Davant, cinquanta mil fidels alçaven el braç i cridaven "*duce, duce, duce*", amb gran somriure i alegries per part del nou *duce* i de la néta del vell. Jo estava amagat en el porxe d'una església, i allò feia una certa impressió. Després, les esquadres de Fini van fer vivacs davant del Palazzo Venezia, amb camisa negra, banderes, i cançons de combat. Berlusconi diu que són bons xicots, que realment no són feixistes, que simplement cal fer un front de dretes i tot això. I Bossi brama, s'esgargamella contra Fini, i pacta amb Berlusconi. El feixista Fini ha bramat durant tres anys que l'enemic d'Itàlia, el seu enemic irreductible per tant, era la Lliga de Bossi, amenaça i perill contra la sagrada unitat de la pàtria i de l'estat, que és l'obsessió immutable de tots els feixismes realment existents (inclòs l'extensament i subconscientment existent al Regne d'Espanya). Bé, Fini brama, però fa lliga amb Berlusconi,

que fa lliga amb la Lliga de Bossi. Molta gent diu que no ho entén: jo sí que ho entenc.

El secret del misteri és que les lligues del *senatùr* Bossi —la Lega Lombarda, la Lega Veneta, i el conjunt de la Lega del Nord—, no formen un moviment "nacional llombard", o "nacionalista del Nord", o alguna cosa així. Van començar amb una gran parafernàlia regional, banderes, escuts, dialectes, història i amenaces, però aviat ho van deixar córrer, o ho gasten només com a decorat. És un moviment popular i populista, curiosament renovador i perillosament conservador, que no reivindica nacions inexistents, sinó que ataca l'estat existent, que casualment és l'Itàlia. Perquè no hi ha, ni pot haver-hi, ni existeix el projecte de fundar-la, una *nació* llombarda, o piemontesa, o veneta, o la combinació de tot això, la "nació nordista": no hi ha una història pròpia i comuna que pugui unir Gènova i Venècia, ni una llengua comuna parlada o escrita (si no és l'italià), ni una cultura, ni una idea, ni un nom: no es pot fundar una nació sobre la referència del "Nord", i no podia funcionar la geografia física: "Padània", el país del Po. Quan van portar les coses a l'extrem, van dir "si no ens feu cas, ens separem". Però separar-se per formar què, per ser qui? Només podien fer una "Itàlia del nord", i ser encara italians. No es pot ser piemontès-líгур-llombard-vènet-friülà, etc., o ser "padà". Aquest és el secret; són italians, no poden ser cap altra cosa. I a partir d'això, totes les lligues són possibles.

Quan la substància no corre perill, els accidents són negociables.

Joan F. Mira